

OPEX

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز

واحد پژوهش اتحادیه اوپکس

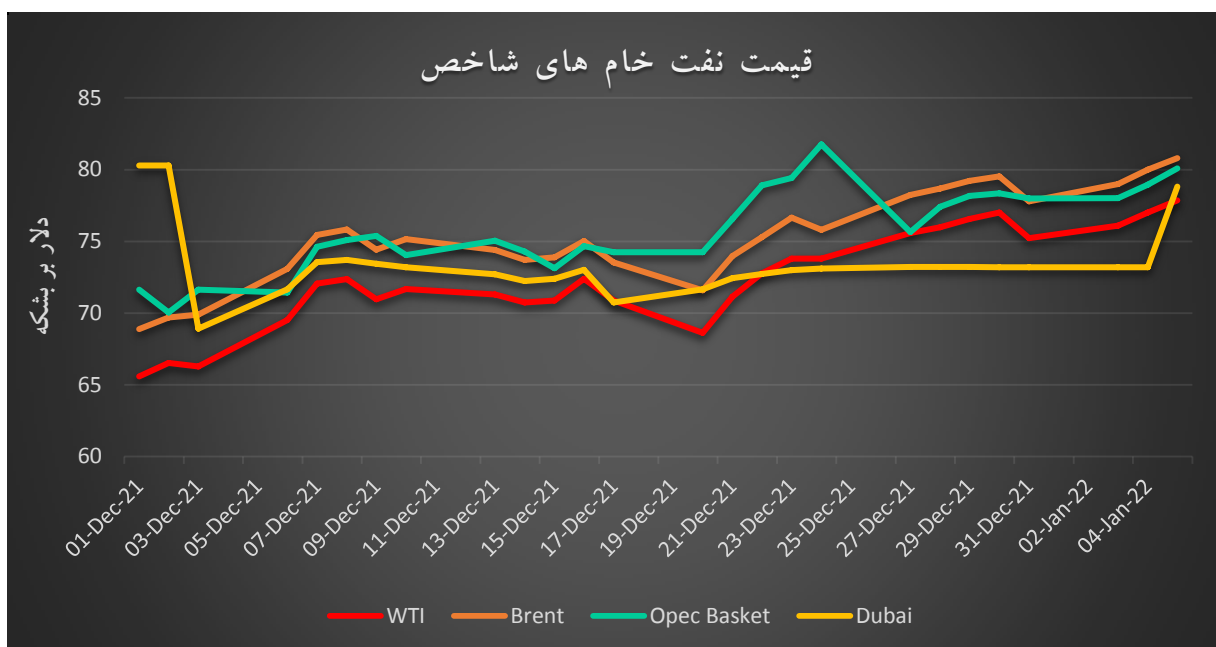
۵ ژانویه ۲۰۲۲

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی ۵ ژانویه، قیمت نفت خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز به دنبال خوشبینی به بهبود بیشتر تقاضا در سال ۲۰۲۲، کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام به بیشترین میزان از ماه ژانویه ۲۰۲۰ و کاهش ۱۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت خام آمریکا، افزایش یافت. بدین ترتیب متوسط قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، برنت، سبد اوپک و دبی به میزان ۰/۵۳، ۱/۵۸، ۲/۰۸ و ۲/۵ درصد افزایش یافت.

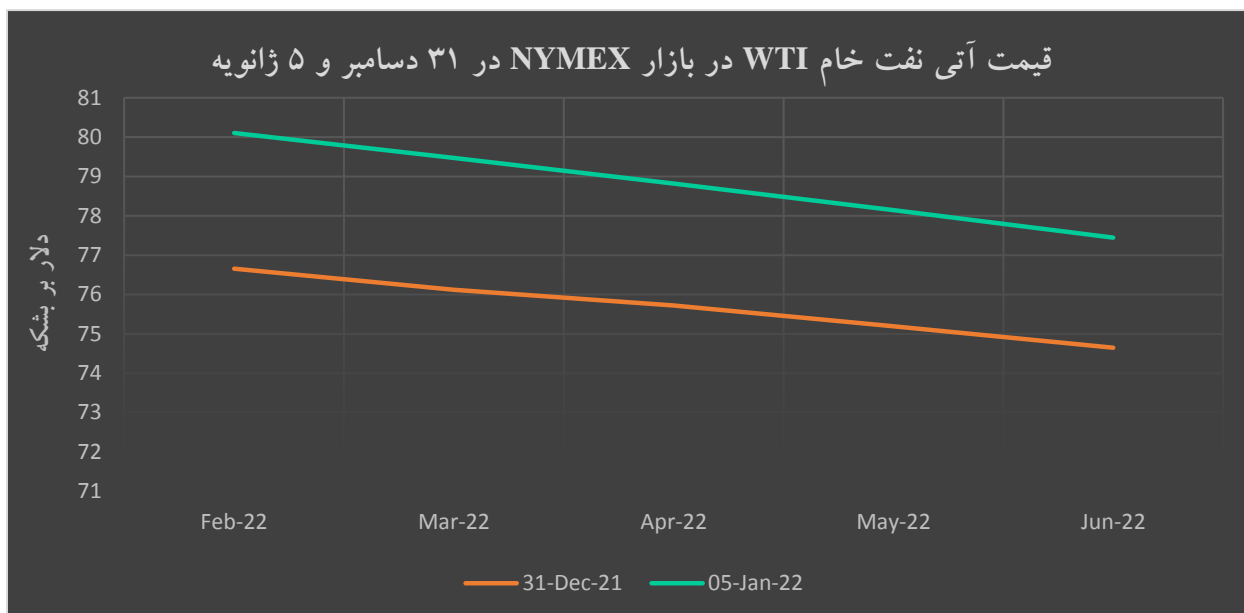
Source: oilprice, OPEC

در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۵ ژانویه، ساختار بازارها در وضعیت بکواردیشن^۱ قرار داشت. در بازار نایمکس در ۳۱ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۶/۶۶ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم-می ۲۰۲۲- به میزان ۱/۴۷ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۵ ژانویه، قیمت قراردادهای ماه اول ۸۰/۱۱ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۱/۹۶ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

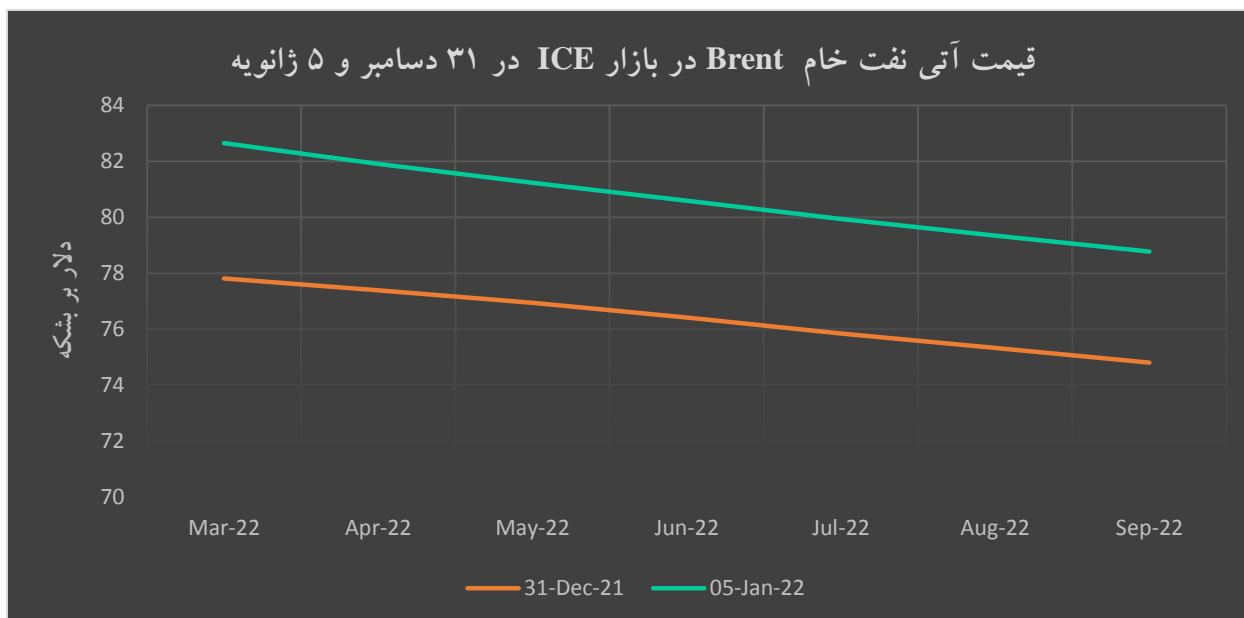
^۱ بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

در بازار آیس (ICE) در ۳۱ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۷/۸۲ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم-می ۲۰۲۲- به میزان ۱/۳۹ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۵ ژانویه، قیمت قراردادهای ماه اول ۸۲/۶۶ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۲/۰۶ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

Source: CME, 2021

Source: ICE, 2021

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۲ سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۵ ژانویه، ۴/۶ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۱۳/۳ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۲۹۴ هزار بشکه در روز کاهش به ۱۵,۵۷۳ هزار بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها^۳ نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۳ واحد درصد کاهش یافت (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۵ ژانویه، تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۱ دستگاه افزایش یافت و مجموع دکل‌های آمریکا در سطح ۵۸۸ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۵ ژانویه، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۳۱		
	هفته منتهی به ۵ ژانویه ۲۰۲۲	دسامبر ۲۰۲۱	
-۴/۶	۴۱۳/۳	۴۱۷/۹	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
۷/۹	۲۴۰/۷	۲۳۲/۸	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
-۰/۳	۸۹/۴	۸۹/۷	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
-۲۹۴	۱۵,۵۷۳	۱۵,۸۶۷	خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)
-۵۹۹	۱,۹۵۵	۲,۵۵۴	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)
۷۸۴	۴,۱۱۴	۳,۳۳۰	خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)

Source: U.S. Energy Information Administration, January 12, 2022

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۵ ژانویه، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۳۱		
	هفته منتهی به ۵ ژانویه ۲۰۲۲	دسامبر ۲۰۲۱	
			آمریکا
۱	۴۸۱	۴۸۰	تعداد دکل‌های نفتی
۱	۱۰۷	۱۰۶	تعداد دکل‌های گازی
۲	۵۸۸	۵۸۶	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
			کانادا
۳۹	۷۸	۳۹	تعداد دکل‌های نفتی
۱۲	۶۳	۵۱	تعداد دکل‌های گازی
۵۱	۱۴۱	۹۰	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

Source: Baker Hughes, January 2022

^۲. U.S Energy Information Administration, January 12, 2022

^۳. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۵ ژانویه، ۲۰۲۲:

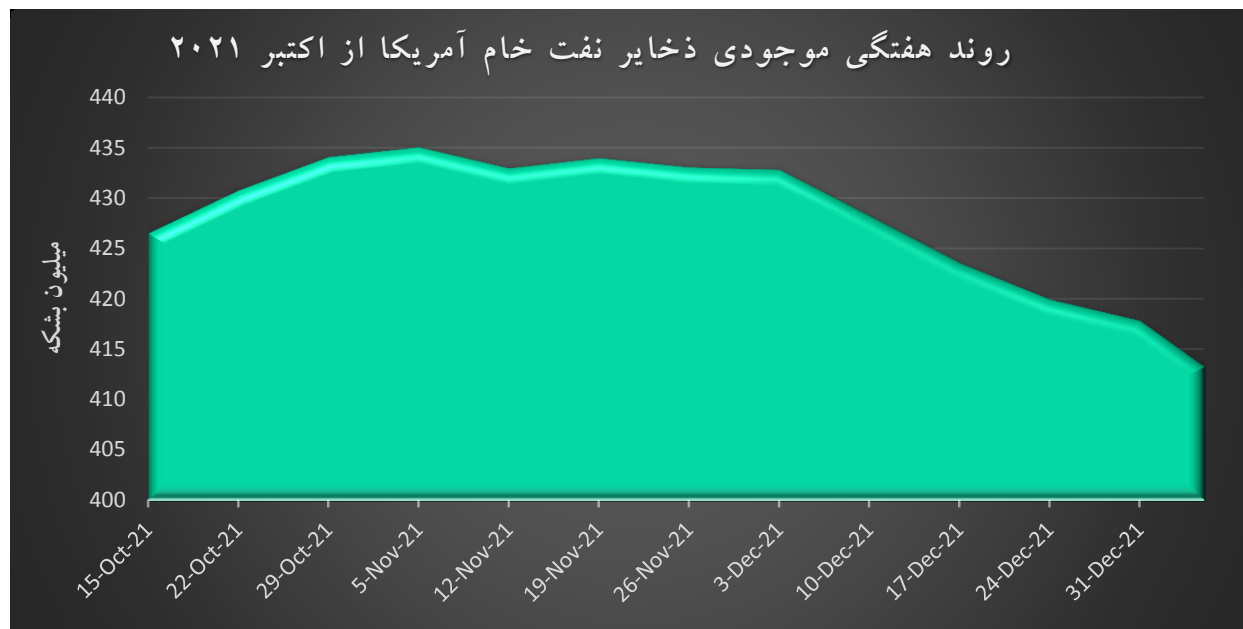
مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- خوش‌بینی به بهبود بیشتر تقاضا در سال ۲۰۲۲: سویه امیکرون و ویروس کرونا رکورد جدیدی در تعداد موارد مبتلایان را ثبت کرده و با لغو بیش از ۴ هزار پرواز در روز یکشنبه، جشن‌های سال نو در سراسر جهان را مختل کرده است. شرکت بازرگانی نفتی PVM اعلام کرد با وجود افزایش نرخ مبتلایان به بیماری در سراسر جهان و محدودیت‌هایی که در چندین کشور اعمال می‌شود، تقاضای سوخت به خصوص برای مسافرت‌های هوایی تضعیف شده است، اما هم‌چنان سرمایه‌گذاران نسبت به بازار خوشبین هستند.^۴ بر اساس پیش‌بینی‌های رویترز و در پی آمار هفتگی صنایع این کشور که در روز چهارشنبه منتشر شد، پیش‌بینی می‌شود سویه امیکرون آخرین جهش ژنتیکی ویروس کووید-۱۹ خواهد بود. در بریتانیا آمار نشان می‌دهد تعداد مبتلایان به سویه امیکرون که با شرایط حاد بستری شده‌اند، کاهش چشمگیری داشته‌اند. این در حالی است که وزارت مالی فرانسه پیش‌بینی کرده با وجود افزایش تعداد مبتلایان به سویه امیکرون که با کمترین ریسک بستری شدن در بیمارستان همراه بوده، شاهد بهبود شرایط بازار و همچنین رشدی ۴ درصدی GDP در سال ۲۰۲۲ خواهند بود. هم‌چنین آمار در سراسر جهان نشان می‌دهد که علی‌رغم تعداد زیاد مبتلایان سویه امیکرون، فعالیت تولیدات کارخانه‌ها در ماه دسامبر هم‌چنان بالا بوده است.^۵
- کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۵ ژانویه، موجودی ذخایر نفت خام این کشور ۴/۶ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۱۳/۳ میلیون بشکه رسید و به میزان ۶۸/۹ میلیون بشکه (معادل ۱۴/۲ درصد) کمتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

^۴. PVM, January 4, 2022

^۵. Reuters, January 5, 2022

Source: U.S. Energy Information Administration, January 12, 2022

- **حفظ توافق عرضه اوپک پلاس: قیمت‌های نفت طی معاملات روز سه شنبه با امیدواری به رشد تقاضا در حالی افزایش یافت که گروه اوپک پلاس در نشست روز سه‌شنبه با افزایش تولید طبق برنامه تعیین شده برای ماه فوریه موافقت نمود.** ائتلاف اوپک پلاس برای افزایش تولید به میزان ۴۰۰ هزار بشکه برای ماه فوریه (که دقیقاً بر اساس برنامه‌های اعلام شده بود) و همچنین نگرانی از افزایش آمار مبتلایان به سویه امیکرون و ویروس کرونا، بهای نفت خام افزایش یافت و رکورد جدیدی به ثبت رساند. کاخ سفید نیز اعلام کرد تصمیم جدید گروه اوپک پلاس موجب تقویت بازار خواهد شد.^۶
- **افزایش قیمت نفت خام‌های شاخص خاورمیانه: قیمت نفت خام‌های شاخص خاورمیانه، عمان و دبی، برای دومین مرتبه متوالی در این ماه افزایش یافت.** شرکت ملی نفت ابوظبی (ADNOC) قیمت رسمی فروش فوریه (OSP) نفت خام خود، Murban را ۷۴/۳۶ دلار در هر بشکه تعیین کرد. این امر در آستانه نشست اوپک پلاس در اواخر روز سه شنبه صورت پذیرفت. رویترز نیز اعلام کرد که به علت تأثیر کم و کوتاه‌مدت ویروس جهش یافته کرونا بر روی تقاضا، انتظار می‌رود اوپک پلاس به برنامه‌های خود برای افزایش تولید در ماه فوریه پایبند باشد.
- **کاهش سهمیه صادرات سوخت چین: چین به میزان قابل توجهی مجوزهای صادرات سوخت خود را برای سال ۲۰۲۲ کاهش داده است.** این امر نشان‌دهنده قصد این کشور برای محدود کردن فروش سوخت در خارج از کشور و محدود کردن تولید بیش از حد پالایشگاه‌ها است.^۷ رویترز نیز گزارش کرد، در اولین توزیع سهمیه-

^۶ Reuters, January 5, 2022

^۷ Oil Price, January 4, 2022

های صادرات امسال، حجم کلی سهمیه‌های صادراتی بنزین، گازوئیل و سوخت جت در مقایسه با اولین دسته از سهمیه‌های اعطاء شده در سال گذشته، ۵۶ درصد کاهش یافته است. اکثر کاهش‌ها در سهمیه‌های صادراتی سال ۲۰۲۲ متعلق به پالایشگاه‌های بزرگ دولتی از جمله شرکت ملی نفت چین (CNPC)، شرکت ملی نفت فلات قاره چین (CNOOC) و سینوپک و گروه Sinochem می‌باشد.^۸

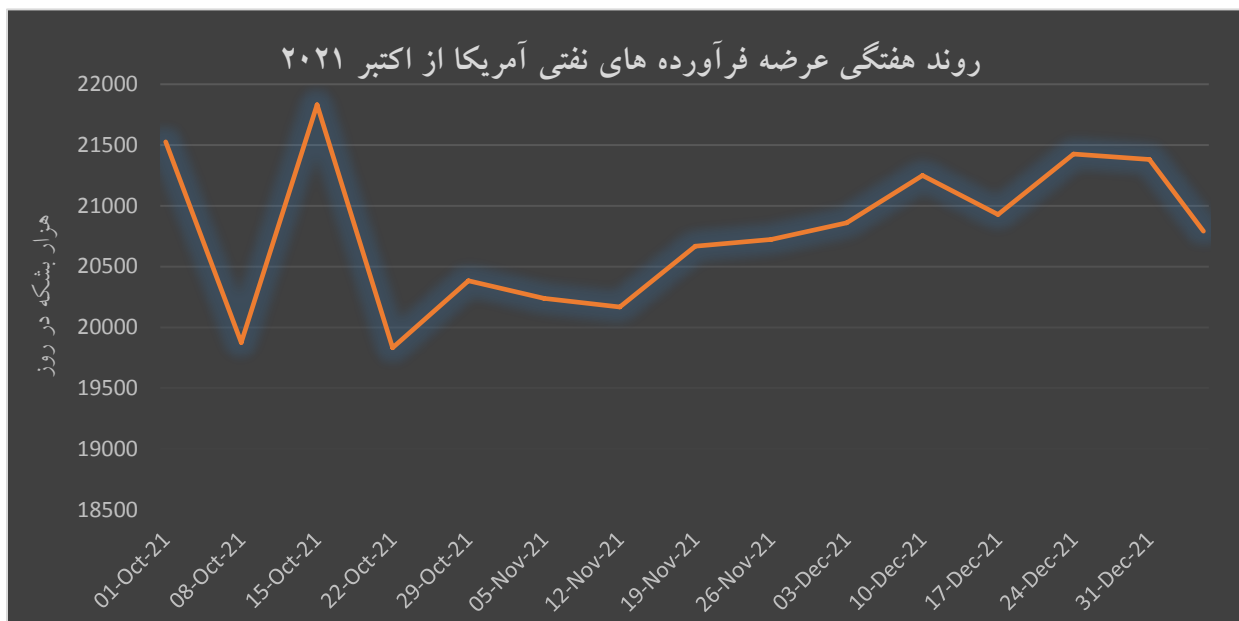
- **کاهش تولید نفت لیبی:** شرکت ملی نفت لیبی اعلام کرد که تولید نفت این کشور در هفته جاری به دلیل تعمیرات فوری یک خط لوله، ۲۰۰ هزار بشکه دیگر در روز کاهش خواهد یافت. این خبر پس از مشاهده قطع تولید در میدان Sharara -بزرگترین میدان نفتی لیبی- که ناشی از اعتراضات شکل گرفته پس از برکناری یکی از مقامات بود، گزارش شد. لازم به ذکر است که Sharara می‌تواند حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز نفت خام تولید کند که آن را به هدف مکرر معترضان لیبیایی تبدیل می‌کند. هم‌چنین براساس گزارش Argus دو میدان نفتی دیگر نیز در بحبوحه اختلافات تعطیل شده است و تولید کل در این هفته بیش از نیم میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. براساس گزارش بلومبرگ که تولید Sharara را ۳۵۰ هزار بشکه در روز تخمین می‌زند، افت تولید حتی می‌تواند بیشتر باشد و به ۷۰۰ هزار بشکه در روز نیز برسد.^۹

۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت:

- **کاهش تقاضای نفت آمریکا:** طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۵ ژانویه، به میزان ۵۹۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته و به ۲۰,۷۹۲ هزار بشکه در روز رسید. هم‌چنین عرضه بنزین به میزان ۳۹۱ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۸,۶۹۷ هزار بشکه در روز رسید و عرضه فرآورده‌های میان‌تقطیر هم‌چون گازوئیل و نفت کوره نسبت به هفته گذشته به میزان ۲۸۶ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۳,۸۴۱ هزار بشکه در روز رسید.

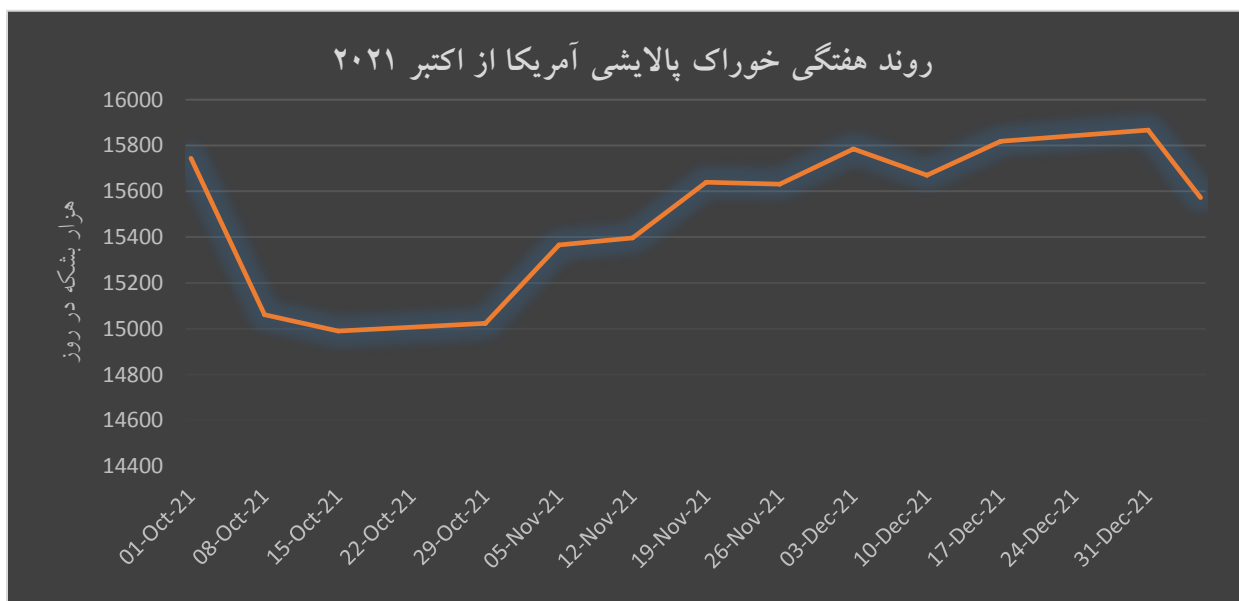
^۸ Reuters, January 4, 2022

^۹ Oil Price, Argus, Bloomberg, January 5, 2022

Source: U.S. Energy Information Administration, January 12, 2022

- کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۵ ژانویه، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۲۹۴ هزار بشکه در روز کاهش یافته و به ۱۵,۵۷۳ هزار بشکه در روز رسید که به میزان ۹۲۳ هزار بشکه در روز (معادل ۶/۳ درصد) بیشتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

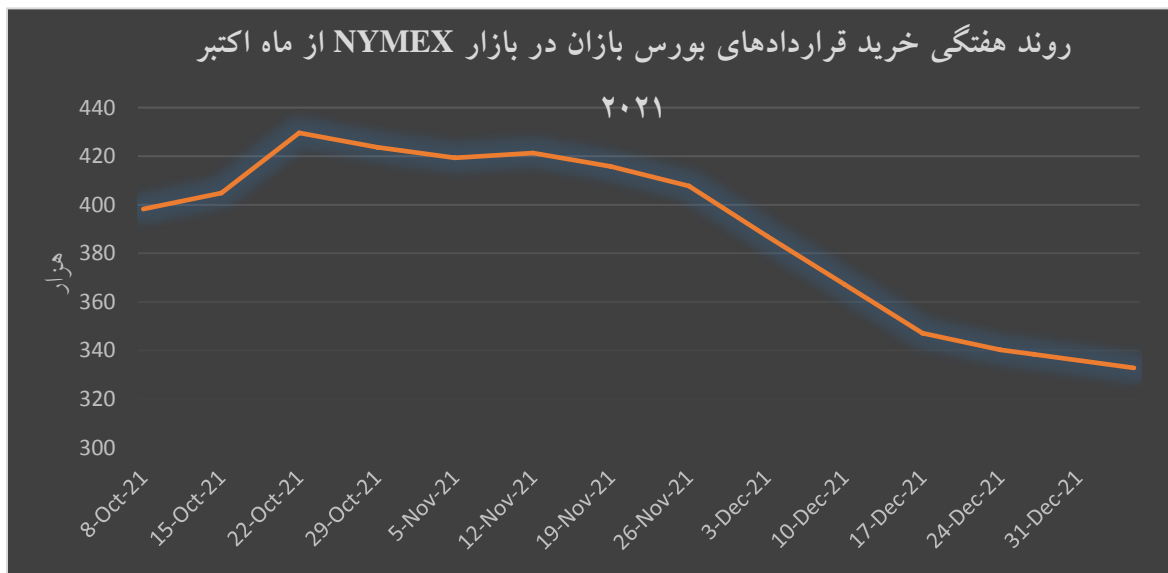

Source: U.S. Energy Information Administration, January 12, 2022

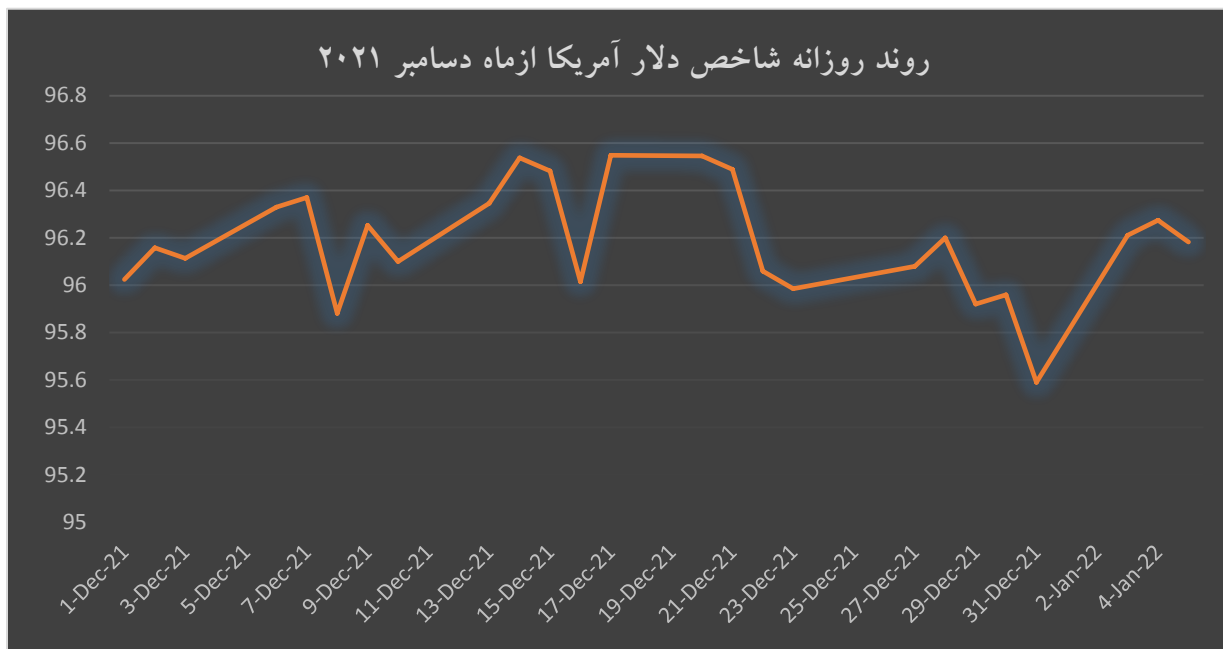
- افزایش سطح ذخیره‌سازی بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر: در هفته منتهی به ۵ ژانویه، موجودی ذخایر میان‌تقطیر که شامل گازوئیل و نفت کوره است در هفته گذشته به میزان ۲/۶ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۱۲۹/۴ میلیون بشکه رسید و ذخایر بنزین نیز ۷/۹ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۲۴۰/۷ میلیون بشکه رسید.
- افزایش تعداد دکل‌های نفت آمریکا: شرکت‌های انرژی آمریکا برای ۱۷ هفته متوالی به تعداد سکوها‌های نفت و گاز طبیعی خود اضافه کردند. شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز در گزارش خود در روز جمعه اعلام کرد که تعداد دکل‌های نفت و گاز، که نشانگر اولیه تولید آتی است، در هفته منتهی به ۳۱ دسامبر بدون تغییر در سطح ۵۸۶ دستگاه باقی ماند. در ماه دسامبر، تعداد کل دکل‌ها ۱۷ واحد افزایش یافت. برای بازه سه ماهه نیز این تعداد ۶۵ عدد افزایش یافت که پنجمین افزایش متوالی بود. برای کل سال نیز این تعداد ۲۳۵ واحد افزایش یافت. این میزان در مقایسه با کاهش ۴۵۴ دکل در سال ۲۰۲۰ و کاهش ۲۷۸ دکل در سال ۲۰۱۹ قابل توجه است. اگرچه تولید نفت خام آمریکا نسبت به هفته گذشته به میزان ۱۰۰ هزار بشکه کاهش یافت و به ۱۱/۸ میلیون بشکه در روز رسید.^{۱۰}
- کاهش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس: در هفته منتهی به ۵ ژانویه، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان با کاهش ۵۶۰۰ قرارداد نسبت به هفته قبل، به ۳۳۲۸۰۰ قرارداد رسید.

Source: Investing, January 5, 2022

- تقویت ارزش دلار: در هفته منتهی به ۵ ژانویه، متوسط شاخص دلار، با افزایش ۰/۲۸ درصدی نسبت به هفته گذشته به ۹۶/۲۲ رسید.

¹⁰. Baker hughes, January 2022

Source: Investing, January 5, 2022

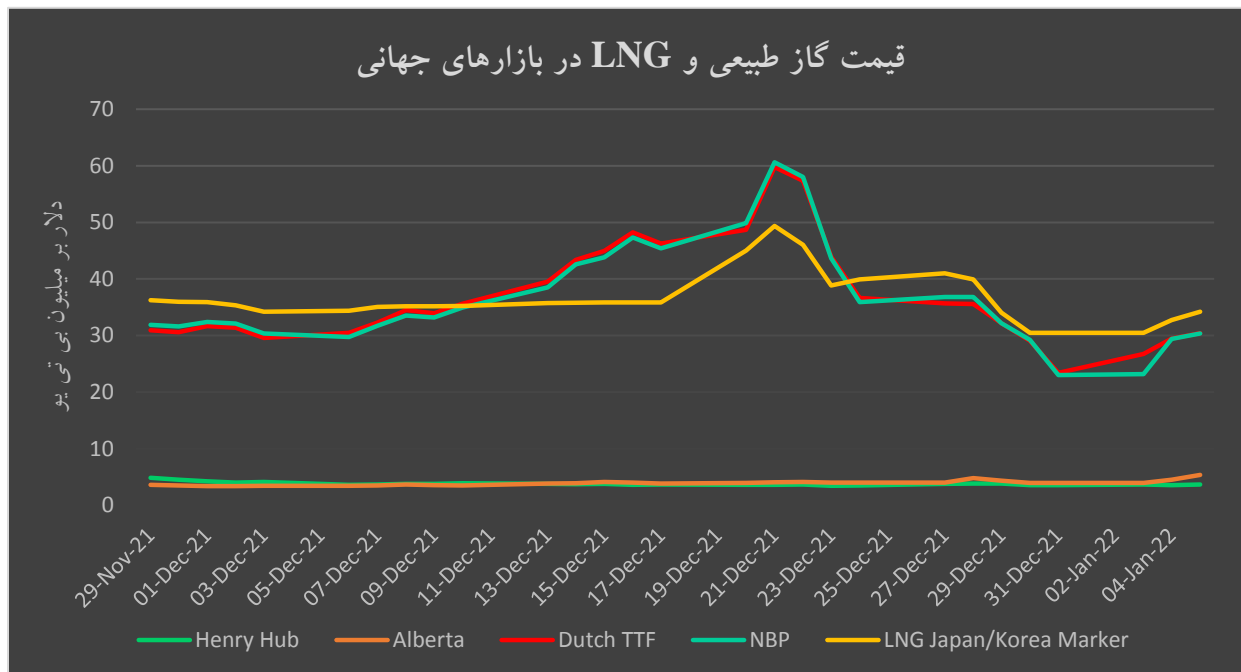
تمولات بازار گاز

روند قیمت‌ها:

در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تک‌محموله‌های LNG به بالاترین حد خود نسبت به دو ماه قبل که تقاضای منطقه ضعیف‌تر بود رسید. برخی از فعالان بازار انتظار دارند که قیمت‌های آسیایی به حدود ۴۰ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو برسند، مگر اینکه دوره طولانی هوای سرد موجودی ذخایر را به حدی کاهش دهد که خریداران آسیایی مجبور به ورود به بازار اسپات شوند.

در بازار گاز اروپا، شاخص قیمت TTF هلند به دنبال واردات محموله‌های LNG که باعث جبران بخش عمده‌ای از کاهش عرضه گاز از سوی روسیه شد، اندکی کاهش یافت. اما پس از این کاهش قیمت، سال جدید با افزایش دوباره قیمت‌های گاز آغاز شد، چرا که تحویل گاز از روسیه از طریق اوکراین و لهستان هم‌چنان پایین است و در عین حال موج دیگری از سرما و برودت هوا در راه است. روز چهارشنبه، قیمت گاز طبیعی در مرکز اصلی (هاب) TTF هلند، معیار گاز اروپا، پس از جهش ۳۰ درصدی در روز سه‌شنبه، تا اواسط روز ۶ درصد افزایش یافت. اوایل روز پنجشنبه، قیمت گاز اروپا و بریتانیا به دلیل هوای سرد و عرضه کم روسیه روند صعودی یافت اگرچه از ۲۳ دسامبر نسبت به قیمت تک‌محموله‌ها در بازار شمال شرق آسیا کاهش یافته است و طولانی‌ترین روند کاهش در هفت سال گذشته را رقم زد. قیمت گاز در اروپا پس از نوسان زیاد، ماه میلادی گذشته ۳۰ درصد سقوط کرد. قیمت‌ها ابتدا در پی کاهش جریان صادرات گاز روسیه به اروپا پیش از کریسمس به رکورد بالایی صعود کرده بود و سپس با تغییر جهت کشتی‌های حامل LNG آمریکا از آسیا به سمت اروپا، افت چشمگیری پیدا کرد.^{۱۱}

¹¹. Oil Price, Bloomberg, January, 2022

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

در سال ۲۰۲۱ حجم گاز انتقالی روسیه از طریق خط لوله اوکراین به مقصد اروپا ۲۵ درصد کاهش یافت که باعث کاهش منبع عمده درآمد اقتصاد بحران زده اوکراین همزمان با تشدید تنش با روسیه شد. اپراتور دولتی سیستم انتقال گاز اوکراین اعلام کرد در سال ۲۰۲۱، مقدار ۴۱/۶ میلیارد مترمکعب گاز روسیه از طریق خط لوله اوکراین به اروپا منتقل شده است که معادل میانگین روزانه ۱۱۴ میلیون مترمکعب بوده است. هرچند این رقم بیشتر از ۴۰ میلیارد مترمکعبی بود که شرکت روسی گازپروم متعهد شده بود که در سال گذشته از طریق خط لوله اوکراین ارسال نماید. کی‌یف، روسیه را متهم کرده است عرضه گاز از طریق خط لوله اوکراین را کاهش داده تا قیمت‌ها را افزایش دهد و اتحادیه اروپا را تحت فشار قرار دهد تا خط لوله نورداستریم ۲ را که آماده گازرسانی به اروپا با دور زدن اوکراین است تأیید کند. اپراتور اوکراین پیش‌تر اعلام کرد شرکت گازپروم، عرضه روزانه گاز خود را به اروپا از طریق خط لوله اوکراین را به کمترین میزان از ژانویه ۲۰۲۰ و حدود ۵۰ میلیون متر مکعب کاهش داده است که این میزان باعث افزایش قیمت‌ها شده است. روسیه نیز اعلام کرده که به تمامی تعهداتش در زمینه صادرات گاز عمل می‌کند و سیاست‌های اتحادیه اروپا را عامل اصلی در افزایش قیمت‌ها دانست.^{۱۲}

در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، قیمت گاز در هفته منتهی به ۵ ژانویه، افزایش یافت و به ۳/۷۱ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۱/۵ درصد

¹². Reuters, January 4, 2022

کاهش یافت و به ۹۹/۳ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۷ درصد کاهش یافت و به ۹۴/۳ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. در این میان، متوسط خالص واردات گاز از کانادا به میزان ۲۹/۷ درصد افزایش یافت و به ۴/۸ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

طبق اطلاعات JHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته ۱۳/۳ درصد (۱۱/۱ میلیارد فوت مکعب) افزایش یافت. مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری به میزان ۲۱/۸ درصد، مصرف در بخش صنعت به میزان ۴/۵ درصد و مصرف در بخش برق به میزان ۹/۶ درصد افزایش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک ۲/۳ درصد (۰/۱ میلیارد فوت مکعب در روز) افزایش یافت، در حالی که گاز تحویلی به تأسیسات LNG ایالات متحده به میزان ۰/۵ میلیارد فوت مکعب در روز کاهش یافت و به ۱۱/۹ میلیارد مکعب در روز میلارد فوت مکعب در روز رسید.

صادرات LNG ایالات متحده در این هفته نسبت به هفته افزایش یافت و بیست و چهار فروند کشتی LNG با ظرفیت حمل ۸۸ میلیارد فوت مکعب صادر شد.

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۵ ژانویه، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۱۸ سنت بر میلیون بی تی یو افزایش نسبت به هفته گذشته به ۱۰/۱۴ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. قیمت اتان به دنبال افزایش ۱۴ درصدی قیمت گاز طبیعی در کانال کشتی هیوستون به میزان ۲ درصد افزایش یافت. قیمت پروپان با افزایش قیمت نفت خام به میزان ۱ درصد افزایش یافت. قیمت بوتان معمولی و ایزوبوتان که در تولید بنزین موتور استفاده می‌شود، به میزان ۹ درصد افزایش یافت.^{۱۳}

¹³.U.S Energy Information Administration, January 10, 2022

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products ,some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2021 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>